

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі

«Қазақ ұлттық аграрлық университеті» коммерциялық емес акционерлік
қоғамы

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

**Тақырыбы: «Асыл-Мерей» ішкі сауда объектісіне сатуға түскен ешкі
етінің сапасын анықтау**

Орындаған: күндізгі оқу бөлімі 5В120200 –
«Ветеринариялық санитария» мамандығының
514-топ студенті Орашов Е.

Жетекшісі в.ғ.к., қауым. профессор Ромашев Қ.М.

Зерттеулердің мақсаты: Асыл-Мерей» ішкі сауда объектісінде сатылатын ешкі етінің сапасын анықтау.

Жұмыстың міндеттері:

1. «Асыл-Мерей» ішкі сауда объектісіне сатуға түскен ешкі етін сезімдік зерттеу;
2. «Асыл-Мерей» ішкі сауда объектісіне сатуға түскен ешкі етін биохимиялық зерттеу;
3. Мал дәрігерлік заңдылық бойынша ешкі етіне ветеринариялық –санитариялық баға беру.

1-сурет. Лимфа түйіндерін тексеру

1-кесте. Ішкі ағзалардың сезімдік тексеру

Сынаманың №	Көк бауыр	Жүрек	Бауыр	Өкпе
1	Түсі қоңыр қызғылт, консистенциясының біркелкі, жалпы пішіні анатомиялық құрылысына сай, паренхимасы қызыл қоңыр, жолақтар байқалады.	Эндокард жылтыр, жүрек ішінде ешқандай қан ұйындысы байқалмады.	Қоңыр қызыл түсті консистенциясы нығыз. Лимфа түйіндері өзгеріссіз.	Қызғылт түсті, пішіні өзіндік, шеткі қырлары сүйірлеу, консистенциясы нығыз.
2	Түсі қоңыр қызғылт, консистенциясы біркелкі	Пішіні конус тәріздес, эпикарды жылтыр, ылғалды, түсі қызыл, консистенциясы тығыз.	Өт жолында гельминттер көрінбейді.	Лимфа түйіндері патологиялық өзгеріс байқалмады.
3	Түсі қоңыр қызғылт, консистенциясының біркелкі, паренхимасы қызыл қоңыр, жолақтар байқалады.	Эндокард жылтыр, ешқандай қан ұйындысы байқалмады.	Қоңыр қызыл түсті консистенциясы нығыз. Лимфа түйіндері өзгеріссіз.	Қызғылт түсті, пішіні өзіндік, шеткі қырлары сүйірлеу, консистенциясы нығыз.
4	Түсі қоңыр қызғылт, консистенциясы біркелкі	Пішіні конус тәріздес, эпикарды жылтыр, ылғалды, түсі қызыл, консистенциясы тығыз.	Өт жолында гельминттер көрінбейді.	Лимфа түйіндері патологиялық өзгеріс байқалмады. Қолмен қысқанда нығыз, түсі сұрғылт. Қанталау, ісіну тәрізді өзгерістер байқалмады.
5	Түсі қоңыр қызғылт, консистенциясының біркелкі, паренхимасы қызыл қоңыр, жолақтар байқалады.	Эндокард жылтыр, жүрек ішінде ешқандай қан ұйындысы байқалмады.	Қоңыр қызыл түсті консистенциясы нығыз. Лимфа түйіндері өзгеріссіз.	Қызғылт түсті, пішіні өзіндік, шеткі қырлары сүйірлеу, консистенциясы нығыз.

2-кесте. Тексерілген ешкі етінің сезімдік көрсеткіштері

№ р/с	Ет түсі	Ет иісі	Тығыздығы	Майдың жағдайы	Сорпаның иісі мен мөлдірлігі
1	2	3	4	5	6
1	Түсі ашық-қызыл түсті	Өзіне тән	Саусақпен басып көргенде пайда болған шұңқыр тез орнына келеді	Ақ түсті, тығыз	Сорпа мөлдір, хош иісті
2	Түсі ашық-қызыл түсті	Өзіне тән	Саусақпен басқанда, пайда болған шұңқыр тез орнына келеді	Ақ түсті, тығыз	Сорпа мөлдір, хош иісті
3	Түсі ашық-қызыл	Өзіне тән	Саусақпен басқанда, пайда болған шұңқыр тез орнына келеді	Ақ түсті, тығыз	Сорпа мөлдір, хош иісті
4	Түсі ашық-қызыл	Өзіне тән	Саусақпен басқанда пайда болған шұңқыр тез орнына келді	Ақ түсті, тығыз	Сорпа мөлдір, хош иісті
5	Түсі ашық-қызыл	Өзіне тән	Саусақпен басқанда, пайда болған шұңқыр тез орнына келеді	Ақ түсті, тығыз	Сорпа мөлдір, хош иісті

2-сурет. Сынама алу барысы

3-кесте. Ешкі етін зертханалық зерттеу нәтежиелері

Сына- маның №	pH	Аминді аммиак - ты азот	Формол реак - циясы	Пероксидаза реакциясы	Күкірт қышқылды мыс реакциясы	Несслер реактиві мен реакция	Бактериоскопия
1	5,8	1,12	Мөлдір	Жасыл-көк түске ауысады	Мөлдір	Ақшыл – сары	Беткі қабатында 7-8 микроб, терең қабатында жоқ
2	5,7	1,15	Мөлдір	Жасыл-көк түске ауысады	Мөлдір	Ақшыл –сары	Беткі қабатында 6-7 микроб, терең қабатында жоқ
3	5,9	1,18	Мөлдір	Жасыл-қоңыр түс ке ауысады	Мөлдір	Сары	Беткі қабатында 8-9 микроб, терең қабатында жоқ
4	5,8	1,20	Мөлдір	Жасыл көк қоңыр түске ауысады	Мөлдір	Ақшыл –сары	Беткі қабатында 9-10 микроб, терең қабатында жоқ
5	5,7	1,16	Мөлдір	Жасыл көк қоңыр түске ауысады	Мөлдір	Ақшыл –сары	Беткі қабатында 5-6 микроб, терең қабатында жоқ
Орташа көрсеткіш	5,8 ±0, 02	1,16 ±0,001					

ҚОРЫТЫНДЫ

1.Сезімдік зерттеулер бойынша еттің түсі ашық-қызыл түсті, консистенциясы тығыз, саусақпен басып көргенде пайда болған шұңқыр тез орнына келді. Майы ақ түсті, тығыз, сорпа мөлдір, бетіне шыққан майдың бөгде-бөтен иістілігі байқалмады, өзіне тән иісі бар (ешкі етінің сорпасына тән хош иісі сезіледі). Сезімдік зерттеу нәтижелері бойынша базарға сатуға келіп түскен ешкі еті стандарт талаптарына сай болды

2.Еттегі сутек иондарының жинақталуы (рН) 5,7-5,9 аралығында болды, орташа көрсеткіш $5,8 \pm 0,02$ тең болды, аминді- аммиакты азоттың мөлшері $1,16 \pm 0,001$ мг мөлшерінде болды. Пероксидаза ферментінің белсенділігі физиологиялық қалыпты жағдайда сойылған ешкі еті жасыл көк қоңыр түске ауысты, ал формалин сынамасы мөлдір нәтиже көрсетті. Күкіртті мыс реакциясы мөлдір, Несслер реакция ақшыл – сары, бактериокопиялық зерттеуде еттің беткі қабатында 7-8 микроб, терең қабатында жоқ болды.

3.Сезімдік және биохимиялық зерттеулердің нәтижесінде ұшалар мен ішкі ағзалар жарамды деп табылып, сатуға шектеусіз рұқсат берілді.

ТӘЖІРБИЕЛІК ҰСЫНЫСТАР

1.Ішкі сауда объектісіндегі, мал дәрігерлік зертханаларын арнайы құрал жабдықтармен қамтамасыз етуді қажет етеді.

2.Тиянақты мал дәрігерлік қадағалау жүргізу үшін, малды сою, тек қана сою алаңдары мен сою пунктерінде жүргізілуге тиіс.

НАЗАР ҚОЙЫП
ТЫҢДАҒАНДАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!